

Ganske vist bliver det nødvendigt, at Bevisførelsen optages for det Tilfælde, at Sagen skal op til Højesteret, og det kan jo blive noget vanskeligt, og det kan navnlig medføre noget Besvær for den mundtlige Procedure. Det er man imidlertid kommen over ved Sø- og Handelsretten paa en tilfredsstillende Maade, og det maatte man vel derfor ogsaa kunne komme ud over ved Landsretten. Til Gengæld vil jeg henstille til Overvejelse, om man dog ikke kunde komme noget bort fra den drøbende Oplæsning af hele Bevismaterialet, som hører til Middelbarheden. For de fleste Mennesker, ogsaa juridisk dannede, vil det nemlig være umuligt at komme til et Resultat paa Grundlag af en gennem flere Dage fortsat Oplæsning, naar de ikke tillige have Kendskab til Sagen ad anden Vej, nemlig ud fra Ekstrakterne. Jeg vil henstille, om man ikke kunde indskrænke det til, at Parternes Sagførere med deres egne Ord gengave det, som de betragtede som Indholdet af de skriftlige, i Ekstrakten foreliggende Bevisudsagn, men saaledes, at det blev Dommerne forbeholdt i hvert enkelt Tilfælde at kræve at faa det oplæst nøjagtigt. Det er jo en mindre Ting, som dog maaske til flere Sider vil vække Tilfredshed. Ogsaa med Hensyn til dette Punkt mener jeg altsaa, at man maa sige, at det nuværende Udkast er slaaet ind paa en Vej, som vil tiltale mange af de interesserede Parter mere, end de tidligere Lovforslag kunde smigre sig med. Jeg finder derfor, at det, der her er foreslaaet, bør hilses med Tilfredshed.

Dersom nu det høje Ting er af samme Mening som jeg, saa vil det følge af sig selv, at vi, hvad den videre Behandling af Forslaget angaar, ikke kunne slaa ind paa den Vej, i Stedet for nærværende Udkast at sætte det, vi tidligere have vedtaget. Dette vilde jo blot bevirke, at Sagen ikke gennemførtes, og det vilde derhos være en Afvisning af det foreliggende Lovforslag, som jeg mener ikke er begrundet, da der er saa meget deri, som tilfredsstillende, at det med Rette kan betegnes som godt og som det bedste, det er muligt at naa under de givne Forhold. Kunde vi komme ud over Vanskeligheden med Nævningerne ad den ene eller den anden af de Veje,

som jeg tidligere har berørt, saa vilde der ganske sikkert i dette Lovforslag være givet et Grundlag, som kunde hilses med Tilfredshed. Men udfra denne Betragtning bliver det nødvendigt, at vi gøre et indgaaende Arbejde, og det vil tage Tid, thi det, der maa gøres, er jo for det første, at Tinget skaffer sig en bestemt og klar Oversigt over, paa hvilke Punkter der er sket Afvigelser fra, hvad Tinget tidligere har vedtaget, og om Afvigelserne ere nødvendige i den Udstrækning, i hvilken de findes, og om alle Konsekvenserne af Afvigelserne ere tagne med. Dernæst vil jo Spørgsmaalet blive rejst om de Dissenspunkter, som tidligere vare Landstinget og Folketinget imellem. Det maa erkendes, at en stor Del af dem er bortfalden, bl. a. som Følge af Bevarelsen af hele den nuværende Retsorganisation. Paa andre Punkter ere de derimod stadig til Stede, og her følger Forslaget undertiden Folketinget og undertiden — maaske særlig paa de mindre væsentlige — Landstinget. Men vi maa altsaa se, hvorledes Differenspunkterne her nu stille sig. Og endelig er der jo i Forslaget paa ikke faa Steder indført noget nyt, som ikke tidligere har foreligget. Jeg nævner f. Eks. det i og for sig paaskønnelsesværdige, at der er indført Æreserklæringer og Erstatning for uforkyndt Anholdelse osv.; det er ny Punkter, som ogsaa maa overvejes, og dette maa nødvendigvis ske i et stort Udvalg og maa nødvendigvis kræve Tid, men jeg vil tro, at Udvalget ikke vil arbejde uden Haab, men at det tværtimod vil arbejde med Udsigt til at føre Sagen til en tilfredsstillende Afslutning.

J. L. Hansen: Vi kunne vel alle være enige med den sidste ærede Taler i, at Tingene vare kørte fast med Hensyn til Behandlingen af de tidligere forelagte Forslag til Omordning af Rettens Pleje; naar de efter 5 Samlingers Arbejde ende Fællesudvalgsberetningen med, at der er Enighed om, at det ikke kan nytte at arbejde videre, saa er dermed slaaet fast, at vi ere komne til et dødt Punkt, som vi ikke kunne komme over. Og vi kunne vel ogsaa alle være enige om, at der derfor heller ikke kunde være Tale om at fremlægge Forslaget i samme Form som tidligere.